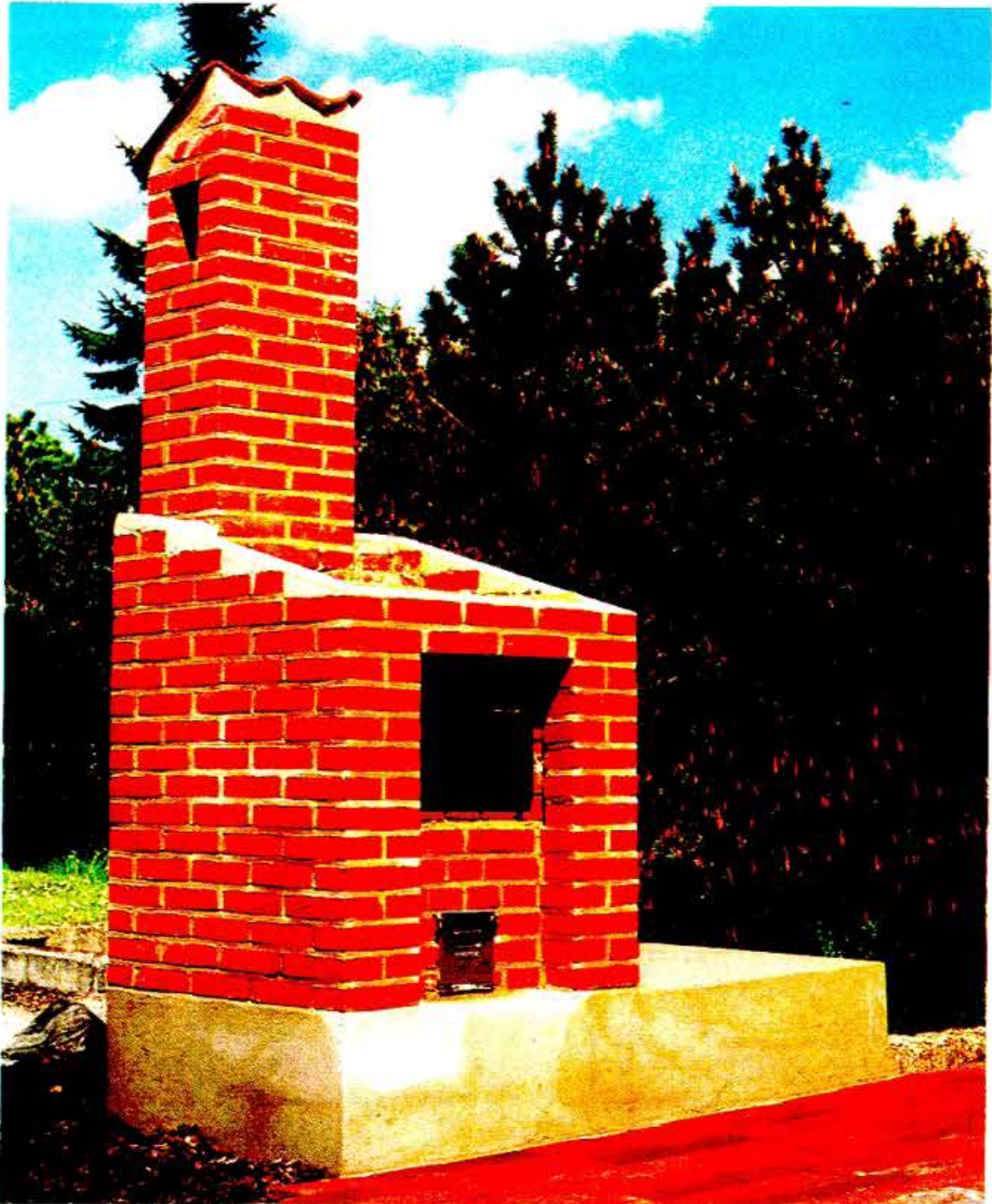

Bageovn i tegl

FORORD.

Arbejdet med at udvikle og afprøve en bageovn i tegl har taget mere tid end vi umiddelbart havde afsat. På den baggrund forventer vi, at ovnen igennem et fortsat udviklingsarbejde og forsøg kan forbedres væsentligt.

Ovnen som dels er et resultat af en gennemgang af de finske ovne, dog uden helt at følge deres mere komplicerede opbygning, har ved forsøg vist sig velegnet til bagning af brød. For dem der ønsker at eksperimentere og har lyst til at arbejde med en ovn, der virker ved materialets varmeakkumuleringsevne, d.v.s. materialet opvarmes, aske og gløder fjernes, og materialet afgiver sin varme til bagningen, er her en mulighed, som dog må siges at være i sin vorden her i landet.

I gamle dage, ja vi skal såmænd ikke længere tilbage i tiden end ca. 30 år, foregik brødbagningen på landet endnu sine steder i en muret bageovn.

Hans Rose

Forsidebilledet viser ovnen uden "låg".

BAGEOVN AF TEGL.

FORARBEJDE.

Myndighedskrav: Afstand til brændbart materiale, til bygninger m.v., se Bygningsreglement for småhuse/BR-S 85, eller er De i tvivl, tal med den pågældende kommune.

Ved at skære ovnens grundplan ud i en vandfast krydsfinerplade, fås en skabelon, der kan give et indtryk af ovnens placering i haven, udgravningen, forskallingen, pudsearbejdet og opmuringen. For at lette murearbejdet, kan der rejses en galge og skabelonen placeres i lod over første skifte. Ved at trække lodsnore til samtlige hjørner kan førstegangsmurere nøjes med at bruge lodstokken til at holde skifterne vandrette.

Tilbehør, såsom spjæld, renselømme og bageovnslemmen, som skal indmures under opmuringen, skal være på pladsen før murerarbejdet påbegyndes.

Fundamentet skal føres til frostfri dybde, d.v.s. ca. 90 cm under færdigt terræn.

Højden på fundamentet bør fastlægges i forhold til terrassens overside, f.eks. som vist her med ca. 40 cm, således at ovnens højde bliver behagelig.

Ønsker man ikke at støbe et betonfundament, kan det mures op i letklinkerbetonblokke. De synlige lodrette flader bør i så fald pudses, evt. op mod skabelonen.

Til opmuring og pudning af klinkerbetonblokke kan anvendes en kalkcementmørtel, KC 20/80/550, eller en cementmørtel, C400.

OPMURINGEN.

Mellem mur og fundament placeres et fugtstandsende paplag.

Første udvendige skifte, mures efter skabelonen.

Til muremørtel vælges en kalkcementmørtel, KC 50/50/750, der kan købes som en færdig tørmørtel, eller den kan fremstilles af en våd kalkmørtel og cementmørtel i følgende blandingsforhold: 4 dele kalkmørtel til 1 del cementmørtel (1:3 i cement og sand).

Mørtlen blandes bedst i en tvangsblender i ca. 10 min før brug. Det tilrådes ikke at blande for store mængder i starten a.h.t. at få mørtlen anvendt inden for ca. 3 timer.

Herefter følger opmuringen svarende til de efterfølgende skiftegangstegninger.

De udkragede skifter (skifte 4 og 12) understøttes af en plade, d.v.s. stenen lægges tørt på pladen. Ved overlukning (skifte 13) placeres 2 stk. armeringsjern i fugen mellem 13. og 14. skifte.

Ovnkammeret (det skraverede område) opmures i en ildfast mørtel. Mørtlen blandes efter blandingsforskriften på posen og aktiveres før brug. Mellem kammeret og den udvendige mur indlægges strimler af brandbatts. Skifte 7, bunden i ovnen, lægges på brandbatts oven på skifte 6.

Den gennemgående skifte i ovnhjelvet (skifte 12) hugges/skæres i smig, således at de 3 midterste sten bæres af de 2 rækker udkragede skifter.

SKORSTENSØRET.

Ved at fylde fugerne omhyggeligt opnås det bedste resultat, og det er især vigtigt, at fugerne efterfyldes indvendigt i røgkanalerne og i skorstensrøret, således at disse er helt fyldt med mørtel.

Kan studsfulgen (den lodrette fuge) ikke fyldes ved henmuringen af stenen, bør den efterfyldes, før næste skifte mures.

Afslutningen af skorstenen sker ved, at der mures massivt og afsluttes med 2 stk. tagsten lagt i mørtel. Stenene bør vandes og svømmes på undersiden dagen før oplægningen.

Mørtelafslutningen på de frie vanger udføres lettest ved at opsætte to stk. brædder, således at bræddernes overside svarer til den færdige mørteloverside. Brædderne kan f.eks. fastholdes v.h.a. et par skruevingere.

Efter endt opmuring foretages en udkradsning af fugerne og en afkostning af murværket med en stiv kost.

Når murerarbejdet er afsluttet afsyres murværket før fugningen. Afsyringen bør foretages efter reglerne i Murerfagets byggeblad nr. 20, Afsyring.

Fugningen kan foretages med en 10 mm fugeske og skal udføres i samme mørtel som anvendes til opmuringen. Fugens overflade kan f.eks. udføres som en glat skåret fuge eller som en skræbefuge komprimeret med en træpind, se f.eks. Murerfagets byggeblad nr. 29, Fugning af murværk.

SMEDEARBEJDE.

Såfremt ovnen placeres i det fri, er det vigtigt, at de vandrette flader beskyttes mod nedbør.

"Låget" udføres af en krydsbukket plade med opbukkede kanter, der leder vandet væk fra ovnen.

MATERIALER.

FUNDAMENT UDFØRT AF LETKLINKERBETONBLOKKE.

til dels med lodrette knasfuger:

13 stk. 19 x 19 x 49 cm blokke.

50 stk. 19 x 23 x 49 cm blokke.

Ca. 200 kg kalkcementmørtel, KC 20/80/550, eller cementmørtel, C 400 (mængden er angivet i kg tørmørtel).

eller støbt på stedet:

ca. 1,0 m³ beton med 2 skifter muret ovenpå af letklinkerbetonblokke:

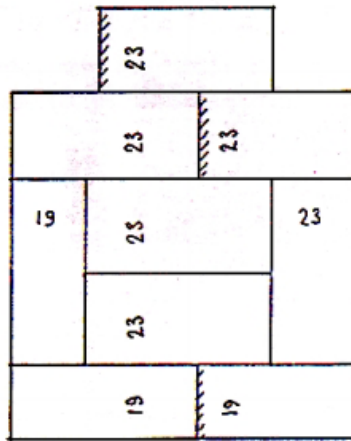
4 stk. 19 x 19 x 49 cm blokke.

14 stk. 19 x 23 x 49 cm blokke.

Ca. 80 kg kalkcementmørtel, KC 20/80/550, eller cementmørtel, C 400 (mængden angivet i kg tørmørtel).

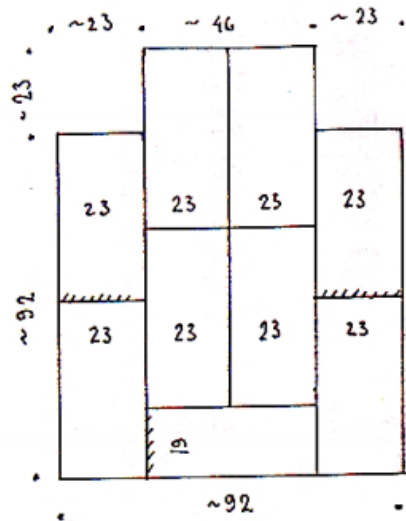
fortsættes på side 7.

Fundament af klinkerbetonblokke.

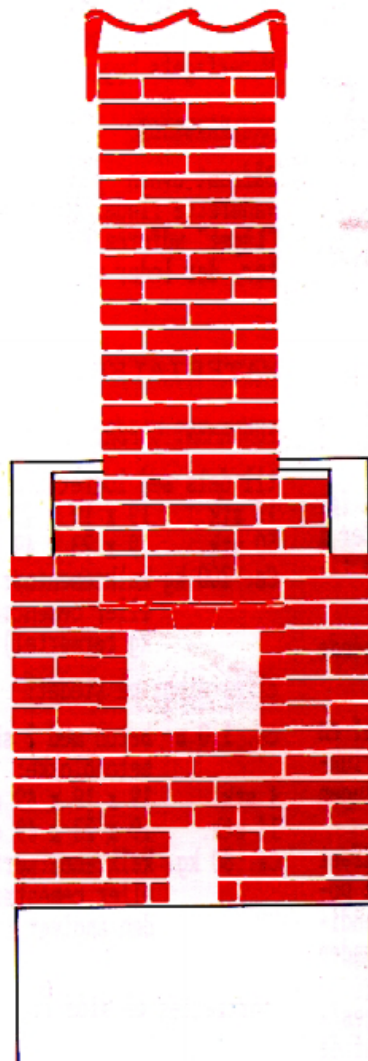

Skifte 2 + 4 + 6

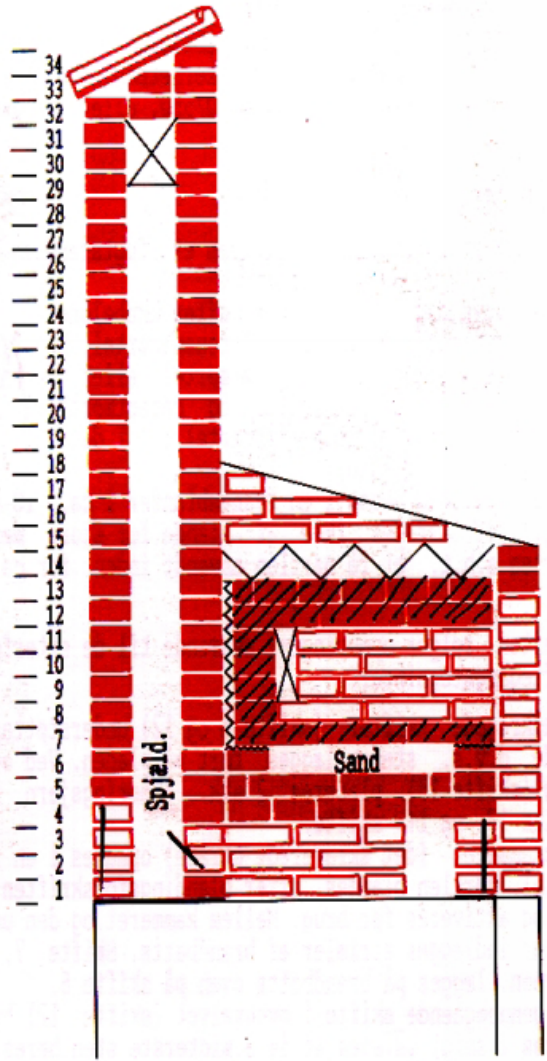
≡ = blokken afkortes

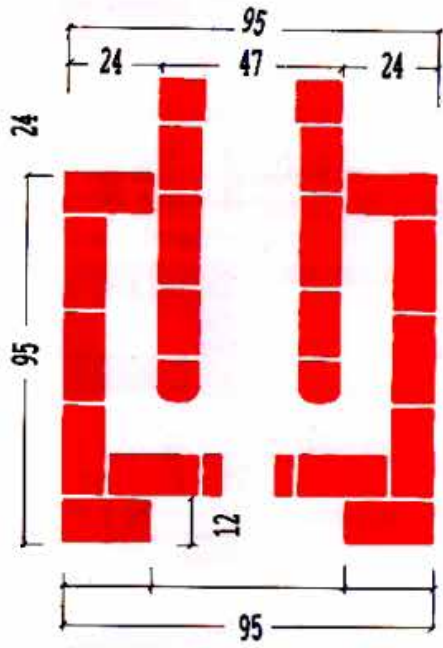
Skifte 1 + 3 + 5 + 7

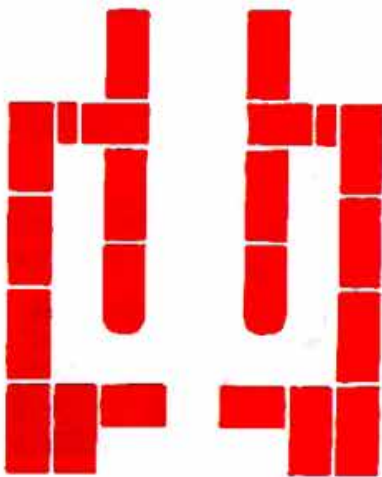
Opstalt - front

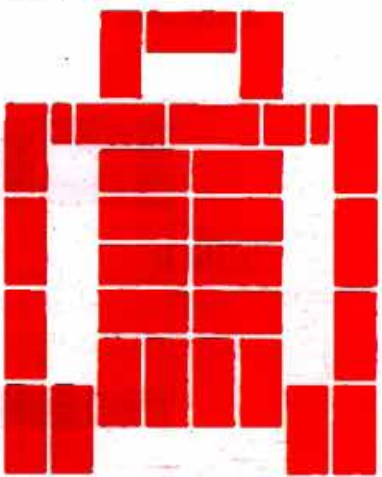
Snit, mål 1:20

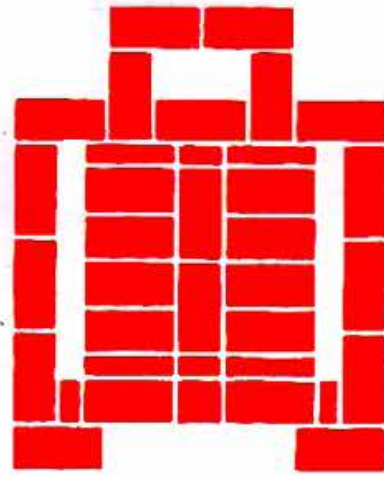
Skifte 1 + 3

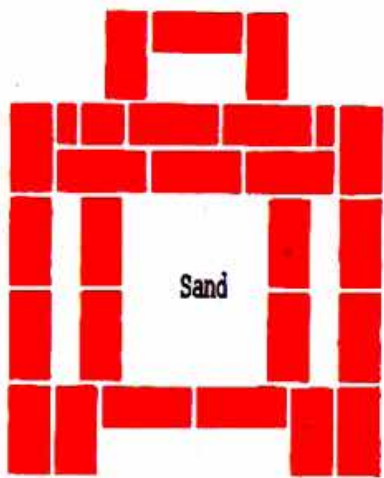
Skifte 2

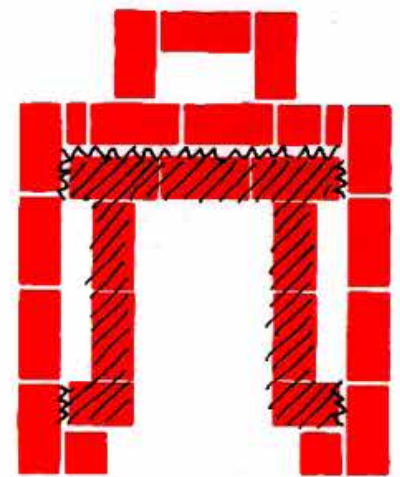
Skifte 4

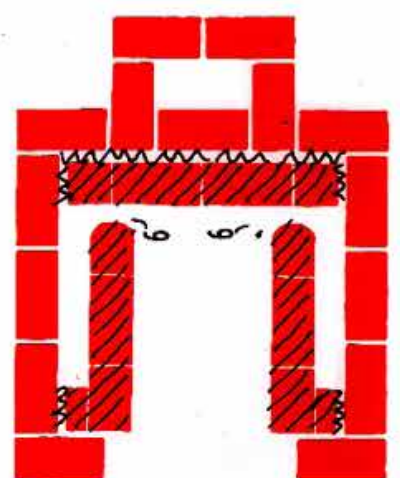
Skifte 5

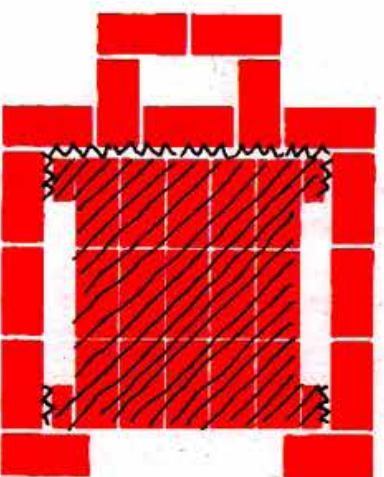
Skifte 6

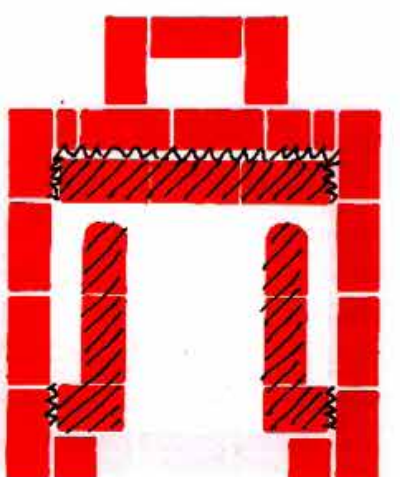
Skifte 8

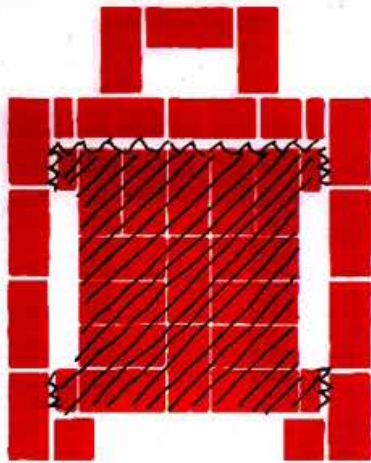
Skifte 9 + 11

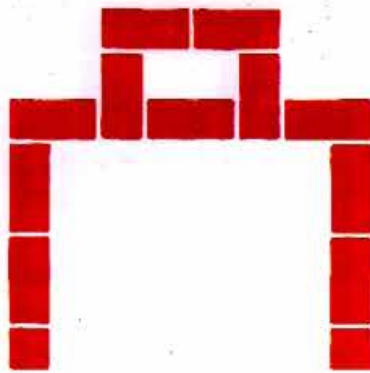
Skifte 7

Skifte 10

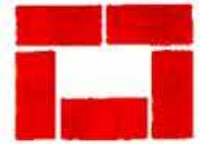
Skifte 12

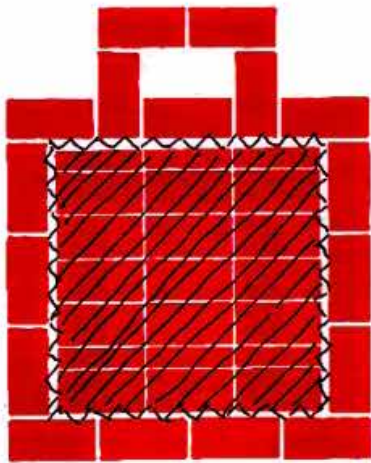
Skifte 15

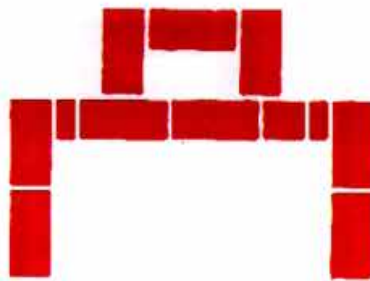
Skifte 18 - 20 - 22 -
24 - 26 - 28

Skifte 19 - 21 - 23 -
25 - 27

Skifte 13

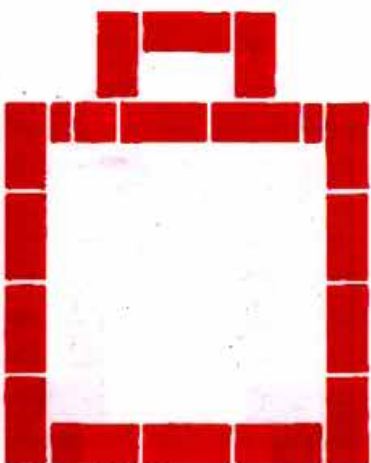
Skifte 16

Skifte 29 + 31

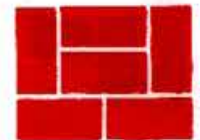
Skifte 30

Skifte 14

Skifte 17

Skifte 32

Skifte 33

Skifte 34

MUREARBEJDE.

- 480 sten, røde blødstøgne.
- 1 rulle 11 cm murpap.
- 2 stk. ϕ 8 mm rustfast armering, l= 65 cm.
- 1 stk. rød vingetagsten.
- 1 stk. rød dobbelt vingetagsten.
- Ca. 440 kg. kalkcementmørtel, KC 50/50/750 (mængden er angivet i kg. tørmørtel).
- 75 kg. pejsemørtel (ildfast mørtel), fa. Isomax, Borup.
- 1 pk 25 mm brandbatts.

SMEDARBEJDE.

- 1 stk. "låg" 1040 x 1000 mm med udskæring for skorsten af 1 1/2 mm jernplade med krydsbuk og ombukkede kanter.
- 2 stk. ϕ 4 mm rustfaste stænger med øje i begge ender.
- 2 stk. ϕ 8 mm ekspansionsbolte.
- 4 stk. vingemøtrikker.
- 1 stk. 6 x 6 " dbb. renselen. x)
- 1 stk. 9 x 9 " dbb. renselen. x)
- 1 stk. 9 x 6 " drejespjæld x), indmuret del af betjeningsgreb = 35 cm.
x) fa. Morsø Jernstøberi eller tilsvarende.
- 1 stk. indfyringslem med greb af 2 mm jernplade med varmeskjold og trækventiler i en vinkeljernsramme af 20 x 40 mm vinkeljern med indmuringsankre. Fri åbning l: 360 x h: 260 mm.

"Låg" plus indfyringslem i sort overlakeret udførelse m.m. kan leveres fra :

Smedemester Jørgen Petersen
Teglvej 21, 8361 Hasselager
Tlf. 86 285688.

Vejledningen er udarbejdet i maj 1989 af:

Kalk- og Teglinformation
Teglvej 20, 8361 Hasselager
Tlf. 86 283811.